Suomen Musiikintekijät ry

Lausunto

VN/23793/2023

Asia: VN/23793/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Työttömyysturvauudistuksessa näkyy ajatellun pääasiassa perinteistä palkkatyötä tavallisilla työmarkkinoilla. Tilanne ei kuitenkaan ole kaikilla toimialoilla samanlainen. Luovien alojen työmarkkinat toimivat toisin. Uudistus leikkaa kokonaisansioita, ei lisää työllisyyttä.

Perinteisen kuukausipalkkaisen työn sijaan kulttuurin ammattilaiset tekevät useimmiten freelancereina ns. keikka- ja projektitöitä tai toimivat mikroyrittäjinä.

Kulttuurialalla ei ole tarvetta sellaiseen töihin kannustamiseen, johon hallituksen esitys tähtää. Olemassa oleva työvoima on tarvittaessa helposti saatavilla ja kilpailu töistä on kova.

Koska luovalla alalla pätkä- ja keikkatyöt ovat pääsääntö ja työttömyysjaksot kuuluvat alan arkeen, siellä työttömyyspäivärahan porrastaminen ei johda työllistymiseen, vaan kulttuurin ammattilaisten ansiotason laskuun. Tämä heikentää luovan alan kokonaisansioita ja kulttuurin toimintaedellytyksiä.

Koska työttömyysjaksot liittyvät luovien alojen arkeen, kulttuurin ammattilaisten samaa työttömyyskorvaus on nimenomaan soviteltua päivärahaa. Siksi sovitellun päivärahan taso on aivan avainasemassa, kun pohditaan työttömyysturvauudistuksen vaikutusta kotimaiseen luovaan alaan.

Koska ”omassa työssä työllistymisen” -käsite on liian tulkinnanvarainen, sekaannusta aiheuttava ja tarpeeton, se tulee poistaa laista.

Hallituksen esitykseen tulee lisätä kokonaisarviointi siitä, miten muutosesitys samalla ratkaisee kulttuurialan ja luovien alojen tekijöiden sosiaali- ja työttömyysturvaan liittyviä ongelmia ja huomioi erityisesti freelancereiden aseman hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti.

Koska työttömyysturvauudistus heikentää luovien alojen toimintaedellytyksiä, sen rinnalle tarvitaan tehokkaita toimia kulttuurin tukemiseksi ja luovien alojen elinkeinotoiminnan edistämiseksi. Näiden osalta viittaamme hallitusohjelmaan: on ehdottoman tärkeää, että sen kirjaukset edellä mainituilta osin toteutetaan täysimittaisesti ja nopeasti.

Lisäksi viittaamme Luovan työn tekijät ja yrittäjät ry:n (Luovat ry) sekä Mikro- ja yksinyrittäjät ry:n (MYRY) lausuntoon

Toivonen Aku
Suomen Musiikintekijät ry